

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési é hirdetési díjak küldendők. Nyilttér petit sora 60 fillér.</p>
---	---	---

A munkások panasza.

A mi társadalmunk nem zárkózott el soha a szegény munkás nép panaszai elől. Lapunk pedig, a szerénytelenség vádja nélkül mondhatjuk, mindig meleg érdeklődéssel karolta fel a munkás nép panaszait, kéréseit.

Most is azt cselekedjük, mikor hírül adjuk, hogy a magyar alföld szívében lakó munkás magyar népünk ajkán panaszra válik a sohajtás. Mert immár kétségtelen dolog, hogy a vármegye és a földművelésügyi miniszter jóakarátú rendeleteit félreértették az üzleti szempontokra hivatkozó munkavezetők. Sőt maguk a munkások is, egymás ellen szövetezve, azon iparkodnak, hogy minél alacsonyabbra verhessék le a munkabéretet.

Mikor a vármegye segíteni akart a munkásokon és elrendelte, hogy nem a vállalkozóknak, hanem egyenesen a munkásoknak fogja a díjakat juttatni, az a cél vezette elhatározását, hogy a munkásoknak tisztességes megélhetési, kereseti módokat biztosítson, s ne engedje őket a vállalkozók által kizsákmányoltatni.

Azonban amit nem cselekednek most a vállalkozók, megcsinálják azt a munkavezetők és maguk a

munkások: t. i. egymás ellen versenyezve a munkadíjat úgy leszorítják, hogy alig van abból keresetük.

És aztán nem is csoportonként versenyeznek, hanem egyik község a másik ellen küzd. Egyik község a másik ellen lép fel, hogy egymás szájából kivegyék a kenyeret. És a munka vezetésével megbízott mérnök büszkén veri a mellét, még dicsekszik vele, hogy milyen derék dolgot vitt véghez ő, megtakarított ennyi meg ennyi forintot az államnak, a vármegyének.

Holott hamut kellene a fejére hinteni és bűnbánólag vezekleni, hogy félreösmerte az állam és vármegye kormányzóinak jövőbe látó intézkedéseit. Mert a nyomort terjesztette maga körül, mert elvonta azt a pár fillért a szegény munkás családotól, amivel létük fentartása biztosítva lett volna.

S ezzel a rideg eljárással arra kényszerítette az államot, hogy később majd milliókkal segítsen gyógykezelné azt a sebet, amit okos előrelátással ma pár fillérrel lehetett volna orvosolni.

Ma még csak sohajtoznak és panaszkodnak a csongrádi és csongrádmegyei munkások és bizalommal fordulnak a vármegye kor-

mányzóikhoz: mert biztosra veszik, — hogy nem tagadják meg tőlük továbbra sem azt a jóindulatot, — amelylyel igazságos ügyüket eddig is felkarolták.

Mi is hisszük, hogy ha kérelemmel fordulnak a vármegye intézőihez nem fognak rideg elutasításra találni.

Ebben a hitükben megerősíti őket az a körülmény is, hogy a csongrádi járás ujonnan megválasztott főszolgabírája az ő helyzetüket szintén feltárta és a felsőbb hatóságok figyelmét felhívta panaszaira.

Ámde magukon a munkásokon se muljék a segítség. Szokjanak le arról, hogy egyik község munkásai a másik ellen versenyezzen: akkor aztán a hatóság is rajta lehetne, hogy a pályázatoknál maga határozza meg — versenyzés kizárásával a munkabéretet és az ipari munkák árait.

És végre a helyi érdekek védelme szempontjából kérelmezzék az iparosok, az ipari és földmunkások a kereskedelmi és földművelési miniszternél is annak az elvnek kimondását, s alkalmazását, hogy sehol sem alkalmazzanak idegen községbeli munkást és iparost.

Az eddigi rendszer a munkásokat egymás ellenségeivé teszi, s egy

TARBZAL

A hálátlan.

— Monológ. —

Irta: Pozorszky Valéria.
(Folytatás)

Fitogtatja is angol tudományát a kicsike, mindig csicsereg udvarlóival, pedig nem is tudnak jól s ilyenkor kicsinylésnek ad kifejezést, s hozzá olyan herczig!

Pedig jó lenne már a negédeskedéssel felhagyni, kisasszonykám, mivel már it az idő az úgynevezett «komolyan gondolkodáshoz» ne hogy pártában maradjon!

A doktor úr komoly ember, talán angolul is tud, tessék hozzá menni!

Mit? a tudomány embere! hisz az nagyon unalmas, ilyen ember társaságában nem melegszik föl, a ruháját divatosan fogó Melanie.

Pedig a szándék komoly. A nevelőszülők is óhajtának a frígvet s könyvelőbadt szemmel színezik ki a jövőt, mely leányukra vár.

Nem is az ő leányuk. Találták. A szakácsné lelte az utcán s mert nem volt gyermek a háznál, megfogadták és felnevelték.

Ime mily regényes a kezdet.

Melanie maga is egy élő regény.

Mi történik tehát a doktorral? Az, hogy a kicsikének kifogásai vannak ellene.

Például?

Unalmas, már tudjuk. Miben nyilvánul az unalmassága? Ha a kertben sétálgatnak együtt, a doktor mindig a virágokat és a fákat nézegeti, aztán magyarázatot tart a konyhakertészetről.

Kérdéseket is mert hozzá, az ünnepelt-höz intézni, akár egy iskolás leányhoz, Melanie meg kénytelen — — felsülni.

Már előre fél a doktor látogatásaitól. El is határozza, hogy az illetan X. Y. paragrafusa ellen fog véteni, tudniillik, ha előadásokat tart neki a konyhakertészetről, hát ásitani fog sokszor, nagyon sokszor. Ugy is tett s a doktor nem jött többet. A nevelőszülők bár nagyon sajnálták a derék ember elmaradását, nem erőltethették a dolgot. Véleményük szerint majd meg jön, minden szépen magától.

S meg is jött.

A doktor nem jött többet a házhoz, Melanie meg nem mutatkozott az utcán. Ez beszéd tárgyát képezte, nagyon feltűnt mindenkinek. Hol lehet Melanie? Elutazott? Beteg? Hasonló kérdések keletkeztek. Az udvarlók is hiába várakoztak rá, a sétatéren az esti órákban, mivel eddigelő soha sem hiányzott onnét.

Egyszerre csak az a hír terjedt el ismerős körökben, hogy Melanie örökre

búcsút mondott szülővárosának.

Hm, hm, ismét szökés!

De csak akadt párja? A doktor! Ah, hisz azt kikoszarazta.

Hát micsoda?

Mindjárt megsúgom.

Melanie megszökött másodmagával. A nevelőszülők saját leányuknak tekintették a hálátlant, ki jóságukkal ily rútul visszavált. Általános örökös lett volna, s ily könnyelműen eljátszta szerencsését! Szökése megbotránkozás tárgya. De hát kivel volt viszonya? Olyas valakivet, akit gyanúsítatlanul hagynak! Örül, ha megkapja naponként azt az átkos tízfillérest, amelyből még bakancsfényesítőt is kell vásárolnia.

A barna kenyér összeörlése közben majd kitörök a foga s még az ilyen egy kisasszonyra meri a szemét rávetni? Pedig rávetette. Ennek nagyon furcsa története van. Hogy az összefüggés meglegyen, a szobaleányt kell szóba hoznunk.

A bakkancsos a Melanie szobaleányának tette a szépet. Innét származik az ismeretség. Hihetetlen módon a kisasszonynak is udvarolt, aki alkalmat szolgáltatott rá a fekete szemű közlegénynek. A szobalány féltékenykedett, de csak úgy titokban, elárulni azonban mégsem meré a dolgot. Egy szép napon csomagolni látta Melanie kisasszonyt, kérdést intézni hozzá azonban nem mert. Sejtett valamit, mert

szegény kis községre ráereszti az ország összes nagy iparosait és vállalkozóit.

Hol érvényesül itt a kicsinyek, gyengék, s szegények védelme?

Dr. Hollósy.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hír.** Csató Zsigmond dr. főispán, u. m. vasárnap déli vonattal több napi fenttartózkodásra Budapestre utazott. A főispán most tesz látogatásokat az egyes minisztériumokban.

— **Baross János képviselőnk** választása ellen Hegyi pártja által beadott kérvényt a Curia pénteken tárgyalta és szombaton délben kihirdetett határozatával mindkét fél ellen a vizsgálatot elrendelte, s ennek foganatosításával a szegedi kir. ítélő táblát bízta meg.

— **Csongrád ellen.** Persze hogy aki 68.000 korona lefizetése iránt pereli, az rengeteg nagy szolgálatot tett a városnak, képzelete szerint. A szegedi kir. törvényszék azonban nem volt ebben a véleményben Szvoboda Ferencz ügyvédet illetőleg — s elútasította őt «kifizetett» munkadíjain felül igényelt 68.000 korona követelésével. Csodáljuk, hogy az ármentesítő társulattal kötendő egyességét még most sem bírja megkötni a város és 10.000 korona évi kamatvesztességet szenved miatta, holott a közgyűlés ama tagjait, akik még most is ellene vannak a kiegyezésnek — vagyoni felelősségre vonhatná a lakosság. Vagy miért nem indítanak zsarolás címén keresetet azok ellen, akik kényseríteni akarják a községet, hogy vagy fizessen Szvobodának, vagy elesik évente 20.000 koronától. Ebben a kérdésben az összes adófizetőknek, a lakosságnak is akciózt kellene indítani és a kormánynál szigorú intézkedést követelni a képviselőtestület «képtelenségével» tehetetlenségével szemben.

— **Megyebál.** Csongrád megye tisztikara a jövő hó 6-án dr. Csató Zsigmondné szül. Kiss Ilona urnő ő méltósága védnöksége alatt Szentesen a vármegyeház dísztermében a szegedi II. kerületi honvédek és a szentesi cigány-zenekar közreműködése mellett jótékonycélu zártkörű bálát rendez. A bálra az ízléssel kiállított meghívókat már szét is küldték, de azt hisszük, hogy még ezután is fognak kibocsájtani meghívókat, amennyiben azt vetjük észre, hogy nagyon sokan, akik igényt

hűtlen legényét többször látta beszélgetni a hátsó kertben Melanie kisasszonnyal. Egy alkalommal, mikor beszélgettek, hallgatózott.

Beszédjükből ellesett annyit, hogy utazni fognak. Azután elosont onnét, nehogy a kisasszony észrevegye, nem felejté azonban azt el, amit hallott.

Eleinte azt hitte, hogy Melanie nevelőszüleivel fog utazni. Észéágában sem volt a legény.

De mikor a kisasszony dugva csomagolgotott, sejtelmében nem csalódott. Elhatározta, hogy asszonyának szól. Ezt meg is tevő, de már későn, mert Melanie elillant.

A nevelőszülők a hálátlan leányt köröztették az újságban, melyre sokáig nem jött válasz.

Végre levél érkezett, melyben Melanie tudtára adta nevelőszüleinek, hogy e lépésre a szerelem készíté. Eljárását azért eszközölte tilos és titkos módon, mivel félt, hogy a házasság közte és kiszolgált legénye közt létre nem jöhet.

Kéri, ne haragudjanak reá s ne féljenek attól, hogy szemünk elé kerül, mert útban vannak Amerika felé. Ott próbálmak szerencsét az aranyosok közt. Így végződik a levél.

Sokan nevetik is, sajnálják is Melanie-t. Vajjon ép volt-e az esze? (Vége.)

tarthatnának a meghívásra, eddig még meghívót nem kaptak.

— **Előadás a szőlőművelésről.** A kecskeméti áll. szőlőtelep érdemes igazgatója: Kecskeméti Gyula ur a m. vasárnap délután és hétfőn délelőtt folytatta népies előadását, melyet a f. hó 5-én kezdett meg a község ház tanácstermében. Ez alkalommal sokan jelentek meg az előadás meghallgatása céljából és nagy figyelemmel és kitartással hallgatták a szakszerű oktatást. Az előadás kiterjedt a szőlőművelés minden ágára és belőle nemcsak azok tanulhattak nagyon sokat, akik eddig nem foglalkoztak a szőlőműveléssel: hanem azok is, akik magukat jó szőlőműveseknek tartották. Az igazgató urnak valóban élvezetes és minden tekintetben tanulságos előadásáért nagy köszönettel tartozunk. Meg vagyunk győződve, hogy nagyon sokan azok közül, kik az előadását meghallgatták, a tavaszi szőlőmunkálatoknál már az ő utasítása szerint fognak eljárni. Nagy köszönettel vennénk mindazonáltal, ha az igazgató ur a szőlőmetszés idején csak egy napra is ellátogatna ide: mert hiszen legtöbben a rosz metszéssel teszik tönkre a termést. Különben akik előadását végig hallgatták, nagyon sokat tanulhattak ebben az irányban is és éppen ezért, ez alkalmat is felhasználjuk, hogy köszönetünket kifejezhessük.

— **Főjegyző választás Szentesen.** A f. hó 13-án tartott közgyűlésen a szentesi képviselő testület Bugyi Antal szentesi II-od jegyzőt egyhangulag főjegyzővé választotta meg. Gratulálunk!

— **Eladott gyermek.** A f. hó 18-án egy keresztül vonuló vándor oláh-czigány truppot tartóztatott le a járási főszolgabírósnak: amennyiben egyik kocsin egy két éves szőke fiúgyermeket találtak. Midőn a gyermek kiletéről kérdésre fogták a cigányt, ez azt vallotta, hogy a gyermeket a csongrádi vanyák között egy földmives aszszonytól vette. Természetes, hogy erre a válasra a cigányt azonnal letartóztatták és az asszony előállítását, aki állítólag a gyermeket eladta, azonnal elrendelték. A bűnkronikába beillő anya neve Lovas Mari. Az egész karavánt Blázsik Tamás rendőrbiztos ügyessége folytán sikerült elfogni, különben a gyerekből már nyomorék koldust csináltak volna a cigányok.

— **Háziipar tanfolyam.** A háziipari tanfolyam megnyitása, melyet a miniszter nagy figyelemmel kísér, holnap veszi kezdetét. A törvényhatóság és a járás főbb tisztviselői a legmelegebb érdeklődéssel támogatják a kormánynak eme akcióját.

— **Gyujtogatás.** Mult szombaton este 10 óra után ismeretlen tettesek meggyújtották a csendőrlaktanyát s már javában égett a tűz, sőt pusztító lángja bevilágította az egész főteret — mire nagy nehezen fel lehetett ébreszteni a toronyőröket. A csendőrök két ember kivételével mind éjjeli őrzáron voltak a tanyákon, a Kolláti-féle rablás tetteseit nyomozták: így hát félelem nélkül hajhatták végre boszúó terüket az ismeretlen tettesek, akiknek személyében a rablókat gyanítják. Bogdán József őrmesternek mintegy 80 köből buzája, tehene, sertései odaégetek s két lovat is csak nagynehezen lehetett megmenteni. A legközelebbi közgyűlésen szóba fognak hozni valószínűleg azt: hogy a tüzoltás jelenlegi szervezetén változtatni kell immár.

— **Elítelt bábasszony.** Magzat elhajtás büntette miatt lett a kir. kuria által végérvényesen elítelve Balog Szabó Józsefné, szül. Fekete Rozália, a szentesi baba néven ismeretes szülésznő, mert Keller Lászlónéval és több gyanus esetről hajtásurásokkal operált, s magzatelhajtást idézett elő. Kilenc hónapi börtönrre ítélték. Keller Lászlóné pedig hat hónapi börtönt kapott. Most tehát új bábát kell majd a közégfogadni.

— **Közvilágítás.** Abból az alkalomból kifolyólag, hogy a Népkert kijelölésére iránt ajánkozott a jelenlegi bérlő, felmerült az az ohaj is, hogy a közvilágítás iránt elodázhatlan kötelessége a városnak lépéseket tenni, nemcsak kereskedők és

iparosok, de a közbiztonság érdekében is. Első sorban országgyűlési képviselőink támogatásától reméljük, hogy keresztül viszik a miniszteriumnál az átíratási illetek behozatalát ufolag, mitől a boldogult Tisza regime ridegen megfosztotta a várost, másodsor siettetni fognak a Szvoboda-féle követelés elutasításával rendbe hozni Csongrád város költségvetését. Sem a hajóhid áthelyezése, sem más hasonló dolog nem oly sürgős — mint a közvilágítás.

— **Pályázat község-örvosi állásra.** A Mindszent községben lemondás folytán megüresedett község-örvosi állásra hirdet most pályázatot Tary István, a tiszántúli járás főszolgabírája. A pályázat határideje f. hó 30-ka, amikorra, mint végső határnapon a kellően felszerelt pályázati kérvények, a főszolgabírósnakhoz címzetten annál inkább benyújtandók mert az elkésve jövő folyamodványokat figyelembe nem veszik. Az állást, választás után. Mindszent község képviselőtestülete a f. évi február 1-én tartandó közgyűlésen tölti be. A pályázat közelebbi feltételeit lapunk mai számának erre vonatkozó hivatalos kirdetményében találják az érdeklődők.

— **Szépség-verseny.** Magyarország a női szépség hazája. Sehol annyi szép asszony mint hazánkban. Igazi rózsaszüret lesz tehát a Magyar Szalon szépség-versenye, melyet külföldi lapok mintájára rendez, bemutatván a szépek legszebbjeit. A Magyar Szalon szerkesztősége felhívja ez uton Magyarország összes szépségeit, hogy arcképeiket a Magyar Szalonnak beküldjék. Ezt az arcképet a Magyar Szalon közölni fogja és maga a közönség fogja szavazás útján a díjat oda szavazni. A díj a nyertes szépségnek egy elsőrangú művész által megfestett képe. A legszebbnek talált öt kép több külföldi lapban is meg fog jelenni. Az arcképek 1902 március 1-ig küldendők a Magyar Szalon szerkesztőségébe (Bpest VIII. Kerepesi-út 23.) A pályázat részletes feltételeit a Magyar Szalon most megjelenő januári füzeté közi. A Magyar Szalon előfizetési ára félévre 10 korona.

— **Óriási küzdelmet** vívott önmagával Jekkel Lőrincz, amidőn a sokféle gyógyszer közül beteg anyja részére válogatnia kellett. Végre elhatározta, hogy Feller V. Jenő Elsa-Fluid gyárából, Stubicza, valódi Elsa-Fluidot rendel, melytől beteg anyja már három hét alatt meggyógyult. Számtalan elismerőlevél is bizonyítja, hogy a Feller-féle Elsa-Fluid csodás hatással segít és a legtöbb betegséget, mint: köhögést, influenzát, láz, csusz, közhány, mell, fej, és fogfájást, szurást, görcsöt, szag-gatást, gyomorbaft, étvágytalanságot, szembajt stb. gyorsan és biztosan meggyógyítja. A párisi, londoni, berlini stb. kiállításokon aranyéremmel kitüntetett szer. 12 üveg 5 korona bérmentve. Egyedüli készítő Feller V. Jenő gyógyszerár, Stubicza, templom utca (Zágráb-megye). Egy családnál se hiányozzék ezen ezerszer kipróbált kitűnő növényesszencia-fluid.

— **Magyar műlapok.** A «Könyves Kálmán» magyar műkiadó társaság illusztrált katalógusban adta ki azoknak a képeknek és domborműveknek a jegyzékét a melyeknek reproductói a vállalat révén szerezhethők meg. A képek között csak néhány van idegen, a többi mind magyar művész munkája. A füzet már azért is érdekes, mert magyar nyelven ílyet még nem adott ki. Ez az első s tartalmassága gyönyörű, művészies kiállítása arról tanuskodik, hogy a társaság sikeresen versenyez a külföldi műkiadó vállalkozásokkal. Az illusztrált katalógust a vállalat (Budapest, VIII., Kerepesi-út 17.) kívánatra minden műbarát-nak szivesen megküldi díjtalanul.

Közgazdaság.

Utmutatás

a helyes szüreteléssel kapcsolatos jó borkezelésre és a beteg-borok meggyógyítására.

(Folytatás.)

Pinczemunkák.

Ászokolási munkáknak vagy másképen a bor iskolázásának azon összes pinczemunkát nevezzük, melyeknek segítségével a már kiejert bort palackkéretté tesszük, vagyis a bornak kellő zamátját kifejlesztjük és állandó tisztá tükre megadjuk.

Az ászokolási munkák ezek: 1. fejtés, 2. töltögetés, 3. osztályozás és bor elegyítés vagy házasítás, 4. derítés, 5. üvegezés.

Mind ezen munkák sikeres keresztülvitele csak egy arra alkalmas pince, az úgynevezett ászok-pinczeben történhetik. Ha a pince, melyben az iskolázandó bor el van helyezve, nem bír az ászok-pincze kellékeivel, akkor vagy nem érjük el a

kellő eredményt, vagy éppen meg is betegszik borunk a kezelés alatt.

A jó ászok-pincének ezek a kellékei: 1. egyenletes +10—12°C. között váltakozó hőmérséklet, 2. mérsékelt nedvesség, 3. sötétség, 4. csendesség és nyugodtság, 5. tisztaság.

Az ászok pincénél az egyenletes hőmérséklet azért szükséges, mert az a bor iskolázhatóságának egyik legfőbb feltétele. Ugyanis a borban levő azon szilárd testeket, melyek annak megzavarodását okozzák, szükséges a borból kiválasztani. Azon rendkívül apró, szilárd részecskék leülepedése, melyek a fejtés, derítés által a borból kiválasztva lecsapatnak, csak teljesen nyugodt folyadékban történhetik. Már pedig ha a folyadék hőmérséklete folytonosan változik a levegő hőmérsékének változása folytán, akkor az mozog is, mert hidegebb része a fenékre száll, míg a melegebb felemelkedik s e miatt a bor meg nem tisztulhat. A kelleténél magasabb hőmérsékletű pincében pedig ezenkívül a különböző borbetegségek állandó tanyát ütnek úgy, hogy sokszor a leggonoszabb kezelés mellett sem lehet azokban a bort megóvni a megbetegedéstől.

Ha túl nedves az ászok-pince, abban a hordók és ászokfák valamint a faedények és falak is nagyon könnyen megpenészednek; megtörténhetik, hogy a penész bejut a hordó belsejébe, amitől a bor is könnyen elromolhatik; a dongát azonban mindenesetre megrontja a penészedés. A túlságosan száraz pincében az üres hordók nagyon össze száradnak úgy, hogy használat előtt forrázni és áztatni kell, ami pedig fáradságos és időrabló munka. Főképpen azonban azért hátrányos a nagyon száraz pince, mert azokban a hordókból sok bor párolog el s így nagy

az apadás által szenvedett veszteség. Tehát a jó pince sem túlságosan száraz, sem túlságosan nedves, hanem olyan, amelyikben penész ugyan nem képződik, ha figyelmesen szellőztetjük és tisztán tartjuk de a hordók sem száradnak ki és nem nagy a párolgás. (Folyt. köv.)

Közönség köréből. *)

Igen tisztelt szerkesztő úr!
Több munkás társam nevében felkérem, hogy becses lapjában e pár sort közölni sziveskedjék az igazság kedvéért.

Mint tudjuk, e hó 9-én volt a nádvágrára a sors-huzás, amit a város hirdetés útján szokott a népnek tudtára adni. Ugy most is mint máskor, mintegy 700 ember összejárt ott abban a reményben, hogy igazságos sors-huzás talán majd valakinek kedvezni fog. Mert megjegyzendő, hogy csak 108 ember céduláját huzzák ki, bármennyien iratkoznak is össze.

E cédulákat a második bíró és a tanácsnokok szokták megcsinálni, ugyszintén azok is szokták kihúzni. Így most is Justin Gergely tanácsbeli kezdte meg a sors-huzást, egy skatulyából. De csakhamar rá jött a nép a stúklire, mert Justin úr először is a saját tanácsbeli barátainak, önmagának és a sógorának, komának a céduláját húzta ki.

Egy munkástársunk egész a tanácsnok úr mellett állott és meglátta, hogy a sógorának, komának és önmagának a cédulái jóval nagyobbak, mint az ösmereitlen egyéneké.

Erre felszólította a tanácsnokot, hogy ne ő húzza a cédulákat, hanem egy más ösmereitlen egyén, aki nem faléolja ki a cédulákat, hanem amelyik a kezébe akad, azt húzza ki!

Erre a felszólításra Justin Gergely tanácsnok úr egy kicsit dühbe jött és elkezdett kiabálni a következőleg:

Talán azt irigylik, hogy nekünk is jut egy pár lépés belőle! Hiszen azért vergődünk mi is vele, nem irigyelhetik tőlünk. De erre a nép azt felelte, hogy azért van önöknek a fizetésük, hogy azt csinálják, amit a tanácsnokoknak kötelességük csinálni. Ekkor már Justin tanácsnok úr is megszégyellte gyalázatos eljárását és átadta a huzást egy ösmereitlen embernek. De már akkor, mikor a nagy cédulákat kihuzta a tanácsnok úr a skatulyából.

Ime ebből is láthatni, hogy milyen 48-as néppárti

*) Mult számunkból térszűke miatt kimaradt. Szerk.

és független Magyarország-párti tanácsnokai van (tisztelt a kivételnek) Csongrád városának.
Kelt Csongrád, 1902. január 10-én.

Bottlik József.

Hozzánk intézett levelet a közérdek szempontjából szöszterint közölni tartozunk, de egyuttal felkérjük a t. előjáróságot, hogy ebben az ügyben haladéktalanul vizsgálatot rendeljen el és ha bebizonyosodik a vád, az esetben az illető előjárósági tag ellen a feljelentést megtorlás végett azonnal tegyék meg. Mert utóvégre a t. tanácsbeli urat nem azért választották be, hogy a szegények kezéből kicsavarja a kenyeret.

Szerk.

Felelős szerkesztő: **Éder János.**
Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**
Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Csongrádvármegye tiszántúli járás főszolgabírójától.

395. sz./1902.

Pályázati hirdetmény.

Csongrádvármegye tiszántúli járásába kebeleztet Mindszent nagyközségben lemondás folytán megüresedett községi orvosi állásra pályázatot nyitok, s felhívom az állást elnyerni szándékozókat, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 9. §-a, valamint az 1876. évi XIV. t.-cz. 143. §-a értelmében fölszerelendő kérvényeiket hozzám folyó évi január hó 30-ig bezárólag annál is inkább benyújtsák, — mert a később érkező folyamodványokat figyelembe venni nem fogom.

A községi orvos javadalmazása 800 korona törzsfizetés; a belterületen 1 korona, s a külterületen 2 korona látogatási díj.

Az orvosi állás a községi képviselőtestületnek folyó évi február hó 1. napján d. e. 10 órákor tartandó közgyűlésén fog betöltetni.

Kelt Mindszenten, 1902. január 11-én.

Tary
főszolgabíró.

Nemzeti irodalmunk legértékesebb alkotásait, a magyar irodalom főműveit

Magyar Remekírók

cím alatt egyöntetű szép kiadásban, 55 kötetben, díszes vászonkötésben adja közre a Franklin-Társulat.

Tartalomja:

*Arany János Kisfaludy Károly
*Arany László Kisfaludy Sándor
Balassa Bálint Kölcsey Ferencz
*Bajza József Kossuth Lajos
Berzsenyi Dániel Madách Imre
Csiky Gergely Mikos Kelemen
Csokonay V. M. Pázmán Péter
*Csupor Gergely Petőfi Sándor
Deák Ferencz Reviczky Gyula
Eötvös József br. Széchenyi Istv. gr.
Fazekas Mihály *Szigligeti Ede
*Garay János Teleki László gr.
Gyöngyössi I. *Tompa Mihály
Gvadányi József *Vajda János
Kármán József *Vörösmarty Mihály
Katona József Zrínyi Miklós
Kazinczy Ferencz műveit.
*Kemény Zsigmond
Népies lyra Népköltészet.
Kurucz-költészet.

* A csillaggal jelzett remekírók kiadási jogát a Franklin-Társulat magának szerződésszerűen biztosította, úgy hogy azt más kiadó ki nem adhatja, ezen írók művei más versenygyűjteményben meg nem jelenhetnek.

A Franklin-féle Magyar Remekírók 55 testes kötete felőleli a legbecesebbet, mit magyar szellem teremtett és hivatva van arra, hogy minden családi könyvtár gerincze legyen.

A Franklin-féle Magyar Remekírók kiállítása méltó a nemzeti mű jelentőségéhez. Kötése pályanyertes, mű-

vészi, erős angol vászonkötés, a papíra famentes soha meg nem sárguló; betűi külön e czéla készülnek.

A Franklin-féle Magyar Remekírók öt kötetes sorozatokban jelennek meg 1902. februártól kezdve és azontul minden félévben egy-egy öt kötetből álló sorozat.

A Franklin-féle Magyar Remekírók előfizetőinek külön kedvezményképen a most megjelenő új magyar Shakspeare-kiadás, 6 vaskos kötetben, diszkötésben 20 korona — kivételes árban szállítatik, holott e kiadás bolti ára 30 korona lesz és az eddig forgalomban volt Shakspeare kiadás 100 koronába került — Legkiválóbb költőink remek fordításában közli Shakspeare remekait e kiadás, névszerint Arany János, Petőfi, Vörösmarty, Szász Károly, Lévay József, Arany László, Rákosi Jenő, György Vilmos átültetésében. Ez az egyetlen teljes magyar Shakspeare és értékes kiegészítője a Magyar Remekírók gyűjteményének. Megrendelhető a Magyar Remekírók-kal egyidejűleg.

A Franklin-féle Magyar Remekírók 55 kötetnyi teljes gyűjtemény ára 220 korona, mely összeg havi részletekben törleszthető; a hat kötetes teljes Shakspeare kedvezményára 20 kor. a Remekírók előfizetőinek, ha a két mű együttesen rendeltetik meg.

Sajtóal-i rendezik és az illető író életét és munkásságát jellemző felőlelő bevezetéssel ellátják:

Alexander Bernát
Angyal Dávid
Badics Ferencz
Bánóczy József
Beöthy Zsolt
Berzeviczy Albert
Bayer József
Endrődy Sándor
Erdődi Béla
Erdélyi Pál
Ferenczy Zoltán
Frankói Vilmos
Gyulai Pál
Heinrich Gusztáv
Koroda Pál
Kossuth Ferencz
Kozma Andor
Lévay József
Négyessy László
Rákosi Jenő
Riedl Frigyes
Széchy Károly
Széll Kálmán
Váci János
Vadnai Károly
Voinovich Géza
Zoltányi Irén
E fényes névsor biztosítottat nyújt arra nézve, hogy a Magyar Remekírók megbízható szövegét adja a főlött munkáknak, s hogy minden eletrajz önálló becsü munka lesz.

A Franklin-Társulat által kiadott «Magyar Remekírók» nagy értékét rendkívül emeli, hogy annak kiegészítője a

Teljes Magyar Shakspeare,

a Kisfaludy-Társaság által kiadott s költőink: Arany, Petőfi, Vörösmarty, Szász Károly, Lévay, Arany László, Fejes, Greguss, György Vilmos, Lőrinczy-Lehr, Rákosi Jenő, Szigligeti által fordított kiadása. Ez a fordítás ma már magyar remekíró-számba megy, mert azt halljuk a színpadról, ezt idézzük lépten-nyomon; átment a nemzeti vérbe.

A teljes magyar Shakspeare-t kedvezményes áron kapják a «Magyar Remekírók» megrendelői, vagyis a hat kötetes díszesen bekötött munkát 30 korona bolti ár helyett 20 koronáért, ha mind a két munkát megrendelik.

Megrendeléseket elfogad minden hazai könyvkereskedés vagy a Franklin-Társulat Budapesten.

MEGRENDELŐ JEGY.

Tessék e megrendelő-jegyet aláírva levelezőlapra ragasztva azon könyvkereskedésnek beküldeni, mely könyvszükségletét rendszeren fedezi.

Aláírott ..... könyvkereskedésében
(hol): ..... szennel rendel
..... péld. Magyar Remekírók 55 kötet 220 kor.
..... « Shakspeare összes színműveit 6 kötet 30 kor. helyett 20 kor. kedvezményes áron.
..... « Shakspeare összes színműveit 6 kötetben külön (a Magyar Remekírók nélkül) 30 korona bolti áron és kéri a szállítási feltételek közlését.
Hely: ..... Név: .....

Csongrádvármegye közigazgatási bizottsága h. elnökétől.
1305. sz./k. i. 1901.

Hirdetmény.

A kereskedelemügyi m. kir. Miniszter úr Ö Nagyméltóságának 1901. évi decz. hó 13-án 81878. sz. a. kelt rendeletével a csongrád-sóvényházi ármentesítő és belvizeszabályozó társulat által létesítendő belvizeszabályozási munkák céljaira Csongrád község határában igénybe veendő területekre a kisajátítási eljárás elrendelvényén, ezen kisajátítási ügyben az 1881. évi XLI. t.-cz. 33. §. alapján tartandó bizottsági eljárás határidejéül **1902. évi január hó 28-ik napjának d. e. 10 órája**, összejöveteli helyül pedig Csongrád község közháza tűzetett ki, s egyidejűleg a kisajátítási tervrajzoknak és összeírásoknak Csongrád község közházánál 1902. évi január 9-től 23-ig terjedő 15 napi időközben leendő közszemlére tétele elrendelvetett.

Miről az összes érdekelt feleket oly figyelmeztetéssel értesitem, hogy a kisajátítási terveket és összeírásokat a jelzett helyen, a közszemlére tétel ideje alatt a hivatalos órákban megtekinthetik, a tárgyalásnál jogában állván minden tulajdonosnak a kisajátítási terv ellen felszólalni s kifogásait jegyzőkönyvbe vétetni, a kisajátítási terv megállapítása felett azonban a bizottság akkor is érdemileg fog határozni, ha az érdekelték közül senki sem jelen meg.

Szentesen, 1901. december 30-án.

Dr. Cicatricis Lajos
alispán, h. elnök.

4382./tkvi 1901.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Csongrád község végrehajthatónak, valamint Bloch Adolf csongrádi lakos csatlakozott végrehajthatónak — Fekete Mihályné szül. Ujszászi Ágnes csongrádi lakos ellen 57 korona per és 7 korona 80 fillér végrehajtás kérésű költség, továbbá 48 korona 36 fillér tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a csongrádi 11375. sz. tjkvben A+1. sorszám alatt felvett, fele részben Ujszászi Ágnes férj. Fekete Mihályné végrehajtást szenvedett, másik fele részben pedig Fekete Mihály (nős Ujszászi Ágnessel) társulajdonos nevén álló — 3039—3176/210. 1263. hrszámu 200 □-öl térfogatu beltelkes ház — a végrehajtási törvény 156. § d) pontja alapján egészben 1000 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az **1902. évi február hó 7-ik napjának d. e. 9 órájkor** a csongrádi kir. járásbíróóság helyiségében árverés alá fog bocsájtanni s a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csongrádon, 1901. évi november hó 30-án. A kir. járásbíróóság, mint tkvi hatóság

Laurisin Miklós
kir. albiró.

Czimbalom

hegedű, fuyola, vagy bármily nemű hangszer tanítását — kotta szerint, vagy annélkül — elvállalom.

A tandíj havonként 10 korona, az órák száma hetenként három.

Czimbalmot is hangolok 2 koronáért.

Lakás II. ker. Zöldkert-utca 1. szám.

Tisztelettel

SERESS ANTAL
a helybeli gyermekzenekar karnagya.

Meghívó

a «Csongrád és Vidéki takarékpénztár részvénytársaság 1902. évi február hó 2-án délután 2 órakor Csongrádon, az intézet hivatalos helyiségében (Csemegi Antal úr házában) tartandó

ÉVI RENDES

K Ö Z G Y Ű L É S É R E .

TÁRGYSOROZAT:

1. Jegyzőkönyv hitelesítő bizottság választása.
2. Zárzámadások előterjesztése, igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése, a tiszta jövedelem felosztása iránti határozathozatal.
3. A módosított alapszabályok előterjesztése.
4. A felügyelőbizottsági tagok választása.
5. Az igazgatóság által az alapszabályok 52. §-a értelmében elkészített ügyrend bemutatása.

6. Mészáros Ede segéd-könyvelő felebbezése az igazgatóság határozata ellen.

7. Az alapszabályok értelmében előterjesztett indítványok.

A közgyűlésen szavazati jogukat csak azon részvényesek gyakorolhatják, kik az alapszabályok 30. §-a értelmében igazolványaikat a közgyűlést megelőző 8 nap alatt az intézet hivatalos helyiségében átvették.

Csongrád, 1902. január 14.

Szarka Mihály
elnök.

Az életmentő.

Igaz történet az életből. — Elbeszéli: **Fábián András, Turkevén.** (Utánnomás tilos).

Mióta áll a világ, senki sem látta oly hasznát az olvasásnak, mint az édes atyám a ki nagy beteg volt és hogy most egészséges, annak köszönheti, hogy olvasni tud.

Nyolcz esztendeig kínlódott jó atyám, *gyomorgörccse és bélihurta* volt s *vérszegénységben* szenvedett; minden esztendőben *vérhas* támadta meg, s emellett *széldobogás*. Ezek voltak belső betegségei, de borzasztó külső bajokban is szenvedett szegény. A *csuvas* és *rheumatikus* bántalmak rettentően kínozták, *dereka fájt*, iszonyú *szaggatásai* voltak és semmi sem használt neki. Már-már fölhagyott azzal, hogy orvosi szerekért hasztalan dobálja ki pénzét, s párnákba csavarva egész napon át a kályha mellett ült s az imakönyvben s naptárban olvasgatott. Egyszerre csak felkiált.

— Ez az! — Micsoda? kérdeztük mi.

— Ez az! ismétlé az öreg és elbeszélésre mutatott, melynek a címe: *«Egy öreg ember titka»*, melyben elbeszéli ifj. Szabó István, hogy a világ semmiféle szere már nem használt neki, végre a híres *Feller-féle «Elsa-fluid»-hoz* folyamodott, mely nem csak őt, de a faluban még sok más embert is meggyógyított.

Nem akartuk elrontani kedvét és kívánságára *Feller V. Jenő* gyógyszerüzarából a *«St.-Háromság»-hoz Stubica, templom-utca* rendelünk 12 üvege *Elsa-fluidot*, mert kevesebbet nem adnak. A patikus úr 5 korona utánvét mellett egy tucat *Elsa-fluidot* küldött és használati utasítást mellékel hozzá, melyből megtudható, mikép kell használni. A posta költséget ő maga fizette.

14 napon keresztül óránként 20 cseppeket ivott atyám egy kanálnyi tejjel ebből a jó illatú *Elsa-folyadék*ből s minden reggel és este jól bedörzsölte magát az *Elsa-cseppekkel*. A 9-ik naptól kezdve jobban érezte magát és 2 hét múlva pedig egészséges lett.

A faluban hamarosan megtudta minden ember, hogy atyám egészséges. Valamennyien *Feller-féle Elsa-fluidot* rendeltek s csodálatosan az mindenkinél használt. Itt csak néhány esetet akarok említeni. A Dandár István öregsége következtében *szegénységben* szenvedett,

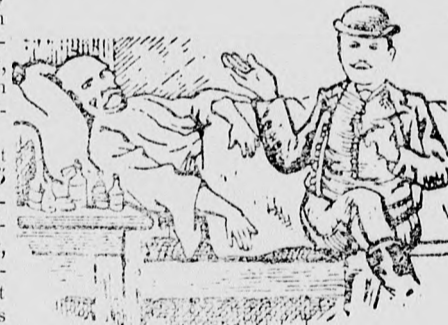
már közel volt a megvakuláshoz s emiatt a *Feller-féle Elsa-fluidot* kezdte használni. Hat hét alatt úgy látott, mint egy fiatal ember. Nagy Jánosnak és még 20 embernek *szúrása* és *derékszája* volt, a *fejük* és keresztcsontjuk fájt, erősen *köhögtek*, *influenzások* voltak és valamennyit egészségesé tette a *Feller-féle Elsa-fluid*. Erős Károlynénak *szédülései* voltak és *mellbaj* kínoztá, *tört köpött s láza* volt, úgy, hogy tejét is elvesztette, csecsemője ennélfogva *hasgörcsöket* és *küttéseket* kapott ezt a szegény asszonyt is kigyógyította a *Feller-féle Elsa-fluid*, újra volt teje s gyermeke is pompásan meghízott. A plébános úr gazdasszonya *orbáncot* kapott az arcán, mérges daganata volt a lábán s a nyaka fájt. Kolompár András rémséges *fogfájásban* és hat gyermeke *sárgaságban* szenvedett, *gyomorhajuk*, *hányingerük*, *dugulásuk* és *gülszájuk* volt. A *Feller-féle Elsa-fluid* úgy *cseket* mint minden *előforduló betegséget* kigyógyított.

Az *Elsa-fluid* mind híresebb lett, a szegény emberek összegyűjtötték pénzüket és sokan együttesen *16 koronáért négy tucatot* rendeltek, hogy így olcsóbbá kerüljön. Ez a szer az apró marháknak és a sertéseknek is használ. Az én öreg apámnak nem volt nyugta és egyre azon gondolkodott, mikép mutathatná ki halálját *Feller V. Jenő* gyógyszerész úrnak, kinek egészségét köszönhettem. S mikor egyszer a templomból jött, így szól hozzám:

— Az olvasásnak köszönhetem, hogy erre a jó szerre találtam, amely az én *életmentőm* volt, új hát le fiam, ird meg, hogy mint segített rajtam a *Feller-féle Elsa-fluid* s mi a legmélyebb hátát érezzük iránta és ne sajnálja, nyomassa ki az újságokban és naptárakban, hadd tudja meg a világ mily hallgatóssá szer az *Elsa-fluid*.

Ti, kedves olvasók ha az *Elsa-fluidot* meg akarjátok rendelni, így cimezzétek:

Feller V. Jenő gyógyszerüzarának **Stubicán Templom-utca (Zágrábmege)**. és adja a jó lsten, hogy ez a csodaszer soha sem fogjon ki, s mindenkinél oly hathatósan segítsen, mint az én öreg atyámnak.

A valódi *Feller-féle Elsa-Fluid* az egészségügyi hatóság által meg van vizsgálva és jóváhagyva. A berlini, római, londoni, párisi és nizzai kiállításokon aranyéremmel tüntették ki. Csak akkor valódi, ha minden üveg az «Elsa» védjeggyel van ellátva.

Nemcsak betegek, hanem egészségesek is rendelik, mert az idegek erősítésére, az arczbőr üdítésére és szépítésére, a fej mosására, korpa és hajhullás ellen és ezenkívül mint kitűnő szobaillatot is használják.

Egy tucat (12 üveg) postán szállitva 5 kor., 24 üveg 8.60 kor., 36 üveg 12 kor. 40 f., 48 üveg 16 kor. bérmentve, utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után. — *Aki másodszer rendel, minden 12 üveghez*

1 üveget ingyen kap.

Törv. védve.

Védjegy.

«Mindenkinél megmondom és megírom, hogy csak a híres Feller-féle **ELSA-FLUID** mentete meg az életemet.»
Irja
ifj. Szabó István
Pakozd.

Postán, vagy a pénz előzetes beküldése után bérmentve küldi az egyedüli készítő:

FELLER V. JENŐ

gyógyszerüzára **Stubica templom-utca (Zágrábmege.)**

Főraktárak Budapesten:

Török József gyógyszerüzarában, VI. Király-utca 12.
Dr. Egger-lele «Nador» gyógyszerüzarában, Váci-körút 17.
Zoltán Béla gyógyszerüzarában, V., Nagykorona-utca 23.

18 éven át egész testemen különféle kínos sebekben szenvedtem, senki és semmi sem segített rajtam, csak az ön **ELSA-FLUIDJA**, mely kigyógyított. **Hönigschnabel E.** Körösbánya.

Nyomatott Weisz Márk könyvnyomdájában Csongrádon 1902.